

KONCERTI HVALIMIRE BLEDSNAJDER KROZ LJETO 1987.

Zagrebačka orguljašica prof. Hvalimira Bledšnajder, bez pretjerivanja se može reći, ide u red naših najangažiranijih orguljaša bilo na pedagoškom polju bilo opet na liturgijskom ili koncertnom koncertirajući ili samostalno ili kao pratnja solistima i sastavima. Kroz ljeto 1987. godine, uz druge naše sredine, prof. Hvalimira najviše se »šetala« uz more, što je i razumljivo.

Ljetne koncertne aktivnosti započela je 20. VI. u franjevačkoj crkvi u Imotskom prateći na orguljama nastup muškog zbora *Zagrebački liječnici pjevači* u izvodenju »*Requiem*« Julija Bajamontija. Ona je i inače tom zboru uvijek »pri ruci«. Uoči blagdana sv. Petra, 28. VI., u franjevačkoj crkvi sv. Petra u Mostaru naša orguljašica pratila je sopranisticu Blaženku Milić i izvela nekoliko samostalnih skladbi (Boëllmann, Cherubini, Franck, Händel...). U svečanoj prigodi kolaudacije temeljito obnovljenih orgulja zagrebačke katedrale, u koncertnoj »trodnevni« druga večer pripala je Hvalimiri Bledšnajder — što je znak velikog povjerenja. U crkvenoj kulturno umjetničkoj ponudi za vrijeme Univerzijade u Zagrebu naša je umjetnica 15. VII. održala koncert djela J. S. Bacha u franjevačkoj crkvi na Kaptolu. U talijanskom gradu Fivizzano održan je susret pjevačkih zborova pod nazivom »Convengo corale d'estate«. Iz naših krajeva u okviru tog susreta 18. VII. nastupili su »Goranovci«. U točkama gdje je predviđena glasovirska i orguljaška pratnja zbor je pratila prof. Bledšnajder. U župnoj crkvi u Vodicama 23. VII. na koncertu pratila je mezosopranisticu Ljerku Žilavec i izvela nekoliko samostalnih točaka. Odmah sutradan, 24. VII., isti taj program ponovljen je u okviru »Murterskog ljeta« u crkvi sv. Mihovila u Murteru. U nizu orguljskih koncerata u okviru »Trogirskog ljeta« prof. Bledšnajder je uz prisustvo brojne domaće i strane publike 28. VII. izvela koncert orguljske glazbe u katedrali sv. Ivana s naglaskom na našim autorima. »Osorska glazbene večeri« su afirmirana glazbena manifestacija. U ovogodišnjem programu u večeri u solističkom koncertu sopranistica Blaženka Milić pjevala je uglavnom »*Ave Maria*« različitih autora. Kao ravnopravan partner u orguljskoj pratnji nastupila je, a izvodeći i samostalno nekoliko skladbi, prof. Hvalimira Bledšnajder.

Ali pred njom je bio još njezin posljednji koncert u ovoj ljetnoj sezoni, u franjevačkoj crkvi u Cresu. U nizu koncerata pod nazivom »Subotom kod sv. «Frane«, Hvalimira Bledšnajder održala je 29. VIII. solistički koncert na orguljama s programom koji je bio presjek od starih majstora preko baroka, romantike i autora XX. stoljeća do domaćih, živućih autora.

Zadovoljna publika aplauzom je izmamila »svoj« dodatak, uvijek svježiju i rado slušanu »Toccato u fugu d-mol«, J. S. Bacha, koja je, — u već kasne i poodmakle sate, bila svim prisutnima »laku noć« i doviđenja.

Petar Zdravko BLAJIĆ

ORGULJAŠKI KONCERT U CRKVI SVETOG ANTUNA U BEOGRADU

Cetiri od šest katoličkih župnih crkava u Beogradu imaju orgulje, sve iz tvornice tvrtke »Jenko« od Ljubljane. Najveće su one u župnoj crkvi Svetog Ante koju vode Oci Franjevci. Te orgulje imaju tri manuala i pedal, a traktura im je elektropneumatska, pa od svih beogradskih crkvenih orgulja najbolje odgovaraju koncertiranju. To se pokazalo i na koncertu koji je 5. VI. 1987. na njima izvela Hrvojkica Mihanović sa slijedećim programom:

L. Clerambault: *Grand Plein Jeu*, *Trio*, *Dialogue* — F. Couperin: »Messe pour les paroisses«: *Dialogue*, *Tierce en Taille*, »Messe pour les convents«: *Plein jeu*,

Dialogue sur les grand jeux, *Offertoire sur les grand jeux*, *Deo Gratias*.

D. Buxtehude: *Preludij i fuga g-mol*, J. Rheinberger: *Vision*, F. Lučić, *Fantazija c-mol*, Ch. M. Widor: *Tokata F-dur*.

Osobito za prvi dio koncerta, koji je obuhvaćao francuske barokne majstore, valja istaknuti da je orguljašica kako registracijom, tako i prikladnom primjenom tako zvanog »nejednakog ritma«, koji je tako značajan za francusku glazbu tog razdoblja, dočarala stilski ugođaj orguljaške, a i ostale glazbe francuskog baroka.

L. K.

SIKIREVAČKE ORGULJE I CRKVENO PJEVANJE

Sikirevačke orgulje su građene i u crkvu postavljene 1889. godine. Graditelj je bio Lorenz (Lovro) Fabing iz Osijeka. Prema ugovoru što su ga iste godine u Osijeku potpisali župnik Čačić i dvojica župljana, orgulje su stajale 1.200 forinti. Ta je svota pribavljena skupljanjem prinosa za orgulje, kako je to u svojoj »Starini« (str. 45.) zapisao Joko Jarić, a spomenuti ugovor se nalazi u župnom arhivu g. 1889.

Domaći sin Mato Zečević, učitelj, napisao je u Spomenicu župe Sikirevci (str. 4.) da su orgulje: »Male, doduše, ali svojom konstrukcijom izvrsne.« No, kako tu konstrukciju Zečević nije opisao, pa ju ovdje dodajem.

Orgulje su bile mehaničke s jednim manualom i pedalom. Imale su 8 registara i 3 nožne spojke iznad pedala. Dispozicija registara bila je slijedeća: Princip 8', Gamba 8', Octav 4', Mixtura 2/3', Travers Flöte 4', Gedeckt 8', Octavbass 8' i Subbass 16'.

Orguljaši na tim orguljama od 1890. do 1926. g. bili su pučki učitelji: *Janko Obajdin*, *Valentin Juric*, *Nikola Cuvaj*, *Martin Horvat*, *Đuro Juzbašić*, te 1904. g. prima dužnost učitelj *Nikola Vrabec*, koji djeluje kroz 9 godina i ostaje u selu u trajnoj uspomeni. Kao dobar orguljaš, on je seosku mladež poučavao u pjevanju, a neke čak i u sviranju na harmoniju. Kod njega se pjevalo po notama. Vrabec je prvi od učitelja — orguljaša uspio sastaviti i uvježbati muški pjevački zbor od mladih ljudi, koji su u nekim svečanim zgodama pjevali cijelu Misu. Prvi puta su pjevali na Božić, što je u selu bila posebna senzacija. Naslijedio ga je *Adam Dakić* do svog umirovljenja 1926. g. Dakić je bio posljednji orguljaš od pučkoškolskih učitelja.

Za vrijeme I. svjetskog rata propekt svirala iz orgulja, (dio Principala i Octava) bio je »rekvirirann« za potrebe rata. (Spomenica str. 4.). Tako okrnjene i oštećene orgulje ostale su neupotrebljavane punih 20 godina, pa je neuporaba, crvotočina drvenih te nekontrolirano raznošenje preostalih limenih svirala učinilo svoje.

Još pred II. svjetski rat službovala je u Sikirevcima učiteljica *Vera Vicković* koja se potrudila da sa školskom djecom »malko« oživi crkveno pjevanje, jer je to i sama voljela i svirala na školskom harmoniju.

Nakon II. svjetskog rata (1945.) preuzeo je upravu ove župe pisac ovih redaka i ustanovio je da je crkveno pjevanje u župi dosta slabo i da bi ga trebalo ispraviti i poboljšati. U to vrijeme bila je privremeno orguljašica *Katica Franc*, učenica srednje škole u Đakovu. No, kako orgulje nisu bile više ispravne, trebalo ih je popraviti. Na prijedlog i preporuku č.s. Rafeale iz Đakova, zahvate i popravke je u nekoliko navrata (od 1945. do 1973.) izvršio Filip Antolić iz Zagreba. 1983. g. je Ivan Derner iz Feričanaca učinio temeljite zahvate i popravke na ovim orguljama, tako da se na njih moglo pristojno svirati, iako bi ih trebalo postaviti u prvotno stanje iz g. 1889.

Sada se na ovim orguljama može dosta dobro svirati, pogotovo ako za njih sjedne vješta sviračica, kao što je to 11. II. 1984. pokazala č.s. Svjetlana Palju-

GLAZBENI DOGAĐAJI

TRI VRIJEDNA GLAZBENA DOGAĐAJA U ZAGREBU

šević, katedralna orguljašica u Dakovu. Toga je, naime, dana g. župnik Madžarević priredio malo potvrdno primanje (kolaudaciju) popravljenih orgulja. S. Paljušević, je tom zgodom izmamila iz tih orgulja više nego što smo mislili da se iz njih može izvući, osobito u skladbama Th. Duboisa. Pod tom misom pjevao je crkveni ženski zbor 2 i 3-glasne marijanske i svetačke pjesme.

Od dolaska časnih sestara u našu župu 1948. pa do sada (1984.) bile su orguljašice ove č. sestre u slijedećim vremenskim razdobljima:

1. Č. s. Radomira Medven (1948 — 1949.)
2. Č. s. Jasenka Čutek (1950 — 1953.)
3. Č. s. Florencija Veršić (1953 — 1960.)
4. Č. s. Kazimira Prakaturović (1960 — 1963.)
5. Č. s. Nivija Batrac (1963 — 1964.)
6. Č. s. Hilda Hotolić (1964 — 1965.)
7. Kand. Božena Tumpa (1965 — 1967.)
8. Kand. Stana (1967.)
9. Č. s. Narcisa Štefko (1967 — 1969.)
10. Č. s. Benedikta Tumpa (1969 — 1983.)
11. Č. s. Berhmana Katić (1983.)

Kako se iz gornjeg popisa vidi, najdulje je do sada ovdje vršila službu orguljašice, najprije kao kandidatica, a poslije kao č. s. Benedikta (Božena), pa je i zato najviše učinila za crkveno pjevanje u našoj župi, pogotovo što je i sama izvrsna pjevačica.

Dolaskom č. sestara u ovu župu počelo se crkveno pjevanje po malo oživljavati i obnavljati. Najprije se već zatečene pjesme počele polagano ispravljati, a zatim su se, malo po malo, počele i nastavile uvoditi nove crkvene pjesme, već prema mogućnostima ženskog crkvenog zbora u pojedinim vremenskim razdobljima. Kako je taj zbor pjevačica bio koji puta dosta brojna, nije bilo dovoljno mjesta na koru oko orgulja. Zato smo 1955. g. proširili kor za jedan metar iznad lade crkve.

Da je crkveno pjevanje u našoj župi lijepo napredovalo i s vremenom postiglo, za selo, priličnu kakvoću, zasluga je to č. sestara orguljašica. Taj napredak crkvenog pjevanja vidi se, ne samo po kakvoći pjevanja, nego i u količini crkvenih pjesama i skladbi koje su u župskoj crkvi pjevane do kraja 1980. g. Neke su od njih ostale još iz vremena učitelja-orguljaša, a ostale su poslije dodavane. Kroz spomenuto vrijeme, prema rekonstrukciji popisa skladbi autora ovog prikaza, do 1980. g. bilo je oko 393 misa i pjesama za liturgijska vremena i za druge crkvene prigode.

Izvori:

1. Spomenica rimokatoličke župe u Sikirevcima
2. »Starina« — Sikirevci seoska starina. Joko Jarić-Iličin — 1954.

Josip MARKOVIĆ

KANTORSKI SUSRETI U SUBOTICI

U subotičkoj biskupiji već je ustaljena praksa da se godišnje barem jedanput upriliči susret za kantore i kantore biskupije. Tako je u ovoj godini održano već dva susreta za voditelje pjevanja. 20. veljače na susretu orguljaša i voditelja crkvenoga pjevanja održao je vrijedno predavanje banjalučki pomoćni biskup Dr. Franjo KOMARICA. Biskup Komarica je govorio i ukazao na ulogu voditelja pjevanja i uopće na važnost glazbe pod svetim činima. Tema je bila pristupačno razrađena i veoma praktično primijenjena. Nakon teoretskog dijela, slijedila je živa i aktivna diskusija.

Drugi susret orguljaša i orguljašica subotičke biskupije bio je 15. svibnja. Tada je bio predavač i glavni voditelj susreta dr. Petar Zdravko BLAJIĆ, profesor i muzikolog iz Splita. On je govorio najprije o Crkvi, kao raspjevanoj liturgijskoj zajednici, a zatim je tumačio značenje voditelja pjevanja i odgovornost osoba od kojih ovisi glazbeno-liturgijski život u jednoj zajednici ili u župi.

Rel.

Tijekom lipnja 1987. iz bogatog glazbenog života u Zagrebu svakako treba izdvojiti tri značajna koncerta. 5. lipnja u dvorani Hrvatskog glazbenog zavoda nastupao je renomirani ZAGREBAČKI KLAVIRSKI TRIO (Ljerka Bjelinski - klavir, Mirta Pleteršek-Blasković - violina i Bernarda Debuš - violončelo) koji je pred odabranom publikom izveo sa velikim uspjehom djela: Rudolfa Matz-a »Balada za violinu, violončelo i klavir« posvećena majstoru Ivanu Meštroviću, L. van Beethovena »Klavirski trio u c-molu op. 1 br. 3« i Bruna Bjelinskog »Klavirski trio« posvećen palim prijateljima u ratu. Ovaj, sustavom jedinstven, trio osnovala je i njime rukovodi magistar LJERKA BJELINSKI rođ. PLESLIĆ prof. klavira na zagrebačkoj Muzičkoj akademiji. Trio njeguje dugogodišnju tradiciju izvođenja djela domaćih skladatelja na koncertima u zemlji i inozemstvu.

8. lipnja upriličen je svečani koncert u Hrvatskom glazbenom zavodu povodom 30 obljetnice umjetničkog rada maestra IGORA ĐADROVA. Pod njegovim ravnanjem nastupili su solisti: Tinka Muradori - flauta, Tonko Ninić - violina, Višnja Mažuran - čembalo, Vladimir Ružđak - bariton, Robert Strecha - violončelo, Vesna Jakimovski - oboa, Vokalni ansambl »Lisinski« (renesansni sastav-dirigent Heda Gospodnetić) i DRUŠTVENI ORKESTAR HRVATSKOG GLAZBENOG ZAVODA. Na programu su bila djela: G. F. Händel »Glazba na vodi«, J. S. Bach »Peti brandenburški koncert u D-duru«, A. Vivaldi »Koncert za gudače u d-molu — Madrigalesco« i J. S. Bach »Kreuzstab-Kantate br. 56«. Prepun auditorij je ovacijama pozdravio izvedbu ovog izuzetnog programa (isti je izveden na prvom koncertu 15. XI. 1957. u dvorani »Istra«) poželivši mastru Đadrovu još dugi niz godina djelatnosti na glazbenom planu.

24. lipnja na koncertu u ZAGREBAČKOJ KATEDRALI čuli smo izvrsnu izvedbu Mozartove »KRUNIDBENE MISE« i »TE DEUM« A. Brucknera. Izvođači ovog glazbenog spektakla su bili akademski zbor IVAN GORAN KOVAČIĆ (koga je uvežbao Saša Britvić) i ORKESTAR VISOKE MUZIČKE ŠKOLE iz Graza (Austrija) pod ravnanjem maestra MILANA HORVATA. Vokalni solisti Mozartove mise (Brigitte Baumhackel - sopran, Veronika Kumer - alt, Andrew Reed - tenor, Bernhard Hobiger - bas (i Brucknerova Te Deuma) Brigitte Baumhackel - sopran, Ursula Hofrichter - alt, Saito Hiroshi - tenor, Martin Meixner - bas svojim glasovnim umijećem zaiskrili su glazbenu poruku Mozartove i Brucknerove partiture ovacijama pozdravljene od golemog auditorija sa željom da se ovakvi koncerti ponovo čuju u lijepom i akustičkom prostoru ZAGREBAČKE KATEDRALE.

Miloš LALOŠEVIĆ

27. MUZIČKE VEČERI U SV. DONATU ZADAR, 1987.

U prelijepoj predromaničkoj crkvi Sv. Donata u organizaciji zadarskog Narodnog kazališta i u realizaciji programa sa strane Koncertne direkcije iz Zagreba 3. kolovoza u 21 sat započele su 27. Muzičke večeri u Sv. Donatu.

Uoči glade samog održavanja ovogodišnjih Muzičkih večeri izgledalo je kao da se neće ni održati prvenstveno zbog nedostataka novca, međutim zahvaljujući ot-